

8. Hafta
Türkçe Yazım
Kuralları 3

Başlat

Dersin Hedefi

Bu dersin hedefleri şöyledir;

Dilimizde ayrı ve birleşik yazılan birçok sözcük var.

Bunlara genel olarak **BİLEŞİK SÖZCÜKLER** denir.

Bu dersimizde sözcüklerin hangi kurallara göre ayrı ya da bileşik yazıldığı üzerinde duracağız.

Bu kuralları öğrenen kişiler yazım hatası yapmayacak böylece dilimizi daha doğru kullanacaktır.

İçindekiler

İşleyeceğimiz Konular Kısaca Şöyledir:

Bileşik Sözcükler

- Ayrı yazılan sözcüklerle ilgili kurallar
- Bitişik yazılan sözcüklerle ilgili kurallar

Kaynak: Türk Dil Kurumu yazım kılavuzu

Bitişik Yazma Kuralları

Bileşik Sözcük Nedir?

Belirtisiz isim tamlamaları, sıfat tamlamaları, isnat grupları, birleşik fiiller, ikilemeler, kısaltma grupları ve kalıplaşmış çekimli fiillerden oluşan ifadeler yeni bir kavramı karşıladıklarında **birleşik kelime** olur.

Birleşik kelimeler belirli kurallar çerçevesinde **bitişik veya ayrı olarak yazılır**.

Bitişik Yazma Kuralları:

1. **Ses düşmesine uğrayan birleşik kelimeler** **bitişik yazılır**:

Örnekleri inceleyelim:

- **birbiri** (< biri biri),
- **kaynana** (< kayın ana),
- **kaynata** (< kayın ata),
- **nasıl** (< ne asıl),
- **niçin** (< ne için),
- **pazartesi** (< pazar ertesi),
- **sütlaç** (< sütlü aş) vb.

[GÖSTER](#)

Örnekleri görmek için
butona tıklayın.

Bitişik Yazma Kuralları

2. Özgün biçimleri tek heceli bazı Arapça kökenli kelimeler **etmek, edilmek, eylemek, olmak, olunmak** yardımcı fiilleriyle birleşirken ses düşmesine, ses değişmesine veya ses türemesine uğradıklarında **bitişik** yazılır.

Örnekleri inceleyelim:

emretmek, menolunmak, kaybolmak; darbetmek, hamdetmek; affetmek, hissetmek, reddetmek vb.

3. Kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında **anlam değişmesine** uğradığında bu tür birleşik kelimeler **bitişik** yazılır.

A. Kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında **anlam değişmesine uğrayan bitki adları** bitişik yazılır.

Örnekleri inceleyelim:

aslanağzı, civanperçemi, keçi boynuzu, kuşburnu, altıparmak (palamut), beşbıyık (muşmula), çobançantası, karnıkara (börülce), katırtırnağı, kuşyemi, şeytanarabası, akşamsefası, camgüzeli, ayşekadın (fasulye), hafızali (üzüm), meryemanaeldiveni vb.

GÖSTER

Örnekleri görmek için
butona tıklayın.

Bitişik Yazma Kuralları

B. Kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında **anlam değişmesine uğrayan hayvan adları** bitişik yazılır.

Örnekleri inceleyelim:

danaburnu (böcek), bağırkara (kuş), beşparmak (deniz hayvanı), çakırcanat (ördek), kababurun (balık), kamçıkuşruk (koyun), karagöz (balık), karafatma (böcek), kızılkanat (balık), sarıkuşruk (balık), yeşilbaş (ördek), yalıçapkını (kuş), bozbakkal (kuş), bozyürük (yılan), karadul(örümcek) vb.

C. Kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında **anlam değişmesine uğrayan hastalık adları** bitişik yazılır.

Örnekleri inceleyelim:

itdirseği (arpacık), delibaş, karabaş, karabacak vb.

GÖSTER

Örnekleri görmek için
butona tıklayın.

Bitişik Yazma Kuralları

Ç. Kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında **anlam değişmesine uğrayan alet ve eşya adları** bitişik yazılır.

D. Kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında **anlam değişmesine uğrayan biçim, tarz, tür, motif vb. adları** bitişik yazılır.

Örnekleri inceleyelim:

balıkgözü (halka), deveboynu (boru), domuztımacağı (kanca), horozayağı (burgu), kargaburnu (alet), kedigözü (lamba), leylekgagası (alet), sıçankuyruğu (törpü), gagaburun (gemi), vb.

Örnekleri inceleyelim:

ayıbacığı (yelken biçimi), balıksırtı (desen), civankaşı (nakış), kazanadı (oyun), koçboynuzu (desen), sıçandişi (dikiş), balgümece (dikiş), beşikörtüsü (çatı biçimi), vb.

GÖSTER

Örnekleri görmek için
butona tıklayın.

Bitişik Yazma Kuralları

E. Kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında anlam değişmesine uğrayan yiyecek adları bitişik yazılır.

Örnekleri inceleyelim:

hanım**göbeği** (tatlı), kadın**budu** (köfte),
kedidili (bisküvi), dilber**dudağı** (tatlı),
tavuk**göğsü** (tatlı), vezir**parmağı** (tatlı),
bül**bülyuvası** (tatlı), kuş**lokumu**
(kurabiye), alin**azik** (kebap) vb.

F. Kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında anlam değişmesine uğrayan oyun adları bitişik yazılır.

Örnekleri inceleyelim:

beş**taş**, dokuz**taş**, üç**taş** vb.

G. Kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında anlam değişmesine uğrayan gök cisimlerinin adları bitişik yazılır.

Örnekleri inceleyelim:

Alt**kardeş** (yıldız kümesi), An**kovanı** (yıldız kümesi), Büy**ükayı** (yıldız kümesi), Demir**kazık** (yıldız), Küç**ükayı** (yıldız kümesi), Kervan**kıran** (yıldız), Saman**yolu** (yıldız kümesi), Yedi**kardeş** (yıldız kümesi) vb.

GÖSTER

Örnekleri görmek için
butona tıklayın.

Bitişik Yazma Kuralları

Ğ. Kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında anlam değişmesine uğrayan **renk adları** bitişik yazılır.

Örnekleri inceleyelim:

baklaçiçeği, balköpüğü, camgöbeği,
devetüyü, fildişi, gülkurusu, kavuniçi,
narçiçeği, ördekbaşı, ördekgagası,
tavşanağızı, tavşankanı, turnagözü,
vapurdumanı, vişneçürüğü, yavruağı vb.

H. Oğlu, kızı sözleriyle tamamlanan bileşik sözcükler bitişik yazılır:

Örnekleri inceleyelim:

çapanoğlu, eloğlu, hinoğlunun, elkızı vb.

GÖSTER

Örnekleri görmek için
butona tıklayın.

Bitişik Yazma Kuralları

4. -a, -e, -ı, -i, -u, -ü zarf-fiil ekleriyle **bilmek, vermek, kalmak, durmak, gelmek ve yazmak** fiilleriyle yapılan tasvirî fiiller bitişik yazılır:

Örnekleri inceleyelim:

düşünebilmek, sevebilmek; alıvermek, gülüvermek; uyuyakalmak; gidedurmak, yazadurmak; çıkagelmek, süregelmek; düşeyazmak, öleyazmak vb.

5. Bir veya iki ögesi **emir kipiyle kurulan kalıplaşmış birleşik kelimeler** bitişik yazılır:

Örnekleri inceleyelim:

albeni, ateşkes; çekyat, geçgeç, kapkaç, örtbas, tutkal, veryansın, yapboz, yazboz vb.

6. -an/-en, -r/-ar/-er/-ır/-ir, -maz/-mez ve -mış/-miş sıfat-fiil ekleriyle kurulan kalıplaşmış birleşik kelimeler bitişik yazılır:

Örnekleri inceleyelim:

alaybozan, cankurtaran, çöpçatan, dalgakıran, gökdelen, yelkesen; akımtoplar, barışsever, basınçölçer; değerbilmez, etyemez, hacıyatmaz, kadirbilmez, kuşkonmaz, külyutmaz, tanrıtanımaz, varyemez; çokbilmiş, güngörmüş vb.

GÖSTER

Örnekleri görmek için
butona tıklayın.

Bitişik Yazma Kuralları

7. İkinci kelimesi **-dı (-di / -du / -dü, -tı / -ti / -tu / -tü)** kalıplaşmış bilinen geçmiş zaman ekleriyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır:

Örnekleri inceleyelim:

çıtkırıldım, dalbastı, fırdöndü, gecekondu, gündöndü, hünkârbeğendi, imambayıldı, karyağdı, külbastı, mirasyedi, papazkaçı, şıpsevdi, vb.

8. Her iki kelimesi de **-dı (-di / -du / -dü, -tı / -ti / -tu / -tü)** belirli geçmiş zaman veya **-r / -ar / -er** geniş zaman eklerini almış ve kalıplaşmış bulunan birleşik kelimeler bitişik yazılır:

Örnekleri inceleyelim:

dedikodu, kaptıkaçı, oldubitti, uçtuuçtu; biçerbağlar, biçerdöver, konargöçer, okuryazar, uyurgezer, yanardöner, yüzergezer vb.

GÖSTER

Örnekleri görmek için
butona tıklayın.

Bitişik Yazma Kuralları

9. Somut olarak yer bildirmeyen alt, üst ve üzeri sözlerinin sona getirilmesiyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır:

Örnekleri inceleyelim:

ayakaltı, bilinçaltı, gözaltı (gözetim), şuuraltı;
akşamüstü, ayaküstü, bayramüstü, gerçeküstü,
ikindiüstü, olağanüstü, öğleüstü, öğleüzeri,
suçüstü, yüzüstü; akşamüzeri, ayaküzeri vb.

10. İki veya daha çok kelimenin birleşmesinden oluşmuş **kişi adları, soyadları ve lakaplar** bitişik yazılır:

Örnekleri inceleyelim:

Alper, Birol, Gülnihal, Gülseren, Şenol, Varol;
Abasıyanık, Adivar, Atatürk, Gökaltı, Güntekin,
İnönü, Karaosmanoğlu, Tanpınar, Yurdakul;
Boynueğri Mehmet Paşa, Tepedelenli Ali Paşa,
Yirmisekiz Çelebi Mehmet, Yedisekiz Hasan Paşa
vb.

GÖSTER

Örnekleri görmek için
butona tıklayın.

Bitişik Yazma Kuralları

11. İki veya daha çok kelimeden oluşmuş **il, ilçe, semt vb. yer adları** bitişik yazılır:

Örnekleri inceleyelim:

Çanakkale, Gümüşhane; Acıpayam, Pınarbaşı,
Şebinkarahisar; Beşiktaş, Kabataş vb.

12. Şehir, köy, mahalle, dağ, tepe, deniz, göl, ırmak, su, çay vb. kelimelerle kurulmuş **sıfat tamlaması ve belirtisiz isim tamlaması kalıbındaki yer adları** bitişik yazılır:

Örnekleri inceleyelim:

Akşehir, Eskişehir, Suşehri, Yenişehir; Atakent,
Batıkent, Konutkent, Korukent; Çengelköy;
Yenimahalle; Karadağ, Uludağ; Kocatepe, Tınaztepe;
Akdeniz, Karadeniz, Kızıldeniz; Acıgöl; Kızılırmak,
Yeşilırmak; İncesu, Karasu,
Sansu; Akçay vb.

GÖSTER

Örnekleri görmek için
butona tıklayın.

Bitişik Yazma Kuralları

13. Kişi adları ve unvanlarından oluşmuş mahalle, meydan, köy vb. **yer ve kuruluş adlarında, unvan kelimesi sonda ise** gelenekleşmiş olarak bitişik yazılır:

Örnekleri inceleyelim:

Abidinpaşa, Bayrampaşa, Davutpaşa,
Gazi Osmanpaşa (mahalle);
Ertuğrulgazi, Kemalpaşa (ilçe);
Mustafabey, Necatibey (cadde)
vb.

14. Ara yönleri belirten kelimeler bitişik yazılır:

Örneği inceleyelim:

güneybatı, güneydoğu, kuzeybatı, kuzeydoğu

[GÖSTER](#)

Örnekleri görmek için
butona tıklayın.

Bitişik Yazma Kuralları

15. Dilimizde her iki ögesi de asıl anlamını koruduğu hâlde yaygın bir biçimde gelenekleşmiş olarak bitişik yazılan kelimeler de vardır:

a. Baş sözüyle oluşturulan sıfat tamlamaları bitişik yazılır.

Örnekleri inceleyelim:

başbakan, başçavuş, başeser, başfiyat, başhekim, başhemşire, başkahraman, başkomutan, başköşe, başmüfettiş, başöğretmen, başparmak, başpehlivan, başrol, başsavcı, başyazar vb.

b. Bir topluluğun yöneticisi anlamındaki başı sözüyle oluşturulan belirtisiz isim tamlamaları bitişik yazılır.

Örnekleri inceleyelim:

aşçıbaşı, binbaşı, elebaşı, mehterbaşı, onbaşı, ustabaşı, yüzbaşı vb.

GÖSTER

Örnekleri görmek için
butona tıklayın.

Bitişik Yazma Kuralları

c. Ağa, baba, bey, efendi, hanım, nine vb. sözlerle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır.

Örnekleri inceleyelim:

ağabey, beyefendi, hanımanne, hanımefendi, hacıağa, kadinnine, paşababa vb.

d. Belirsizlik sıfat ve zamirleri de gelenekleşmiş olarak bitişik yazılır.

Örnekleri inceleyelim:

Biraz, birçok, birçoğu, birkaç, birkaçı, birtakım, herhangi, hiçbir, hiçbirisi

16. Ev kelimesiyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır:

Örnekleri inceleyelim:

aşevi, bakımevi, basımevi, doğumevi, gözlemevi, huzurevi, kahvevi, konukevi, orduevi, öğretmenevi, polisevi, yayınevi vb.

GÖSTER

Örnekleri görmek için butona tıklayın.

Bitişik Yazma Kuralları

17. Hane, name, zade kelimeleriyle oluşturulan birleşik kelimeler bitişik yazılır:

Örneği inceleyelim:

çayhane, dersane, kahvehane,
yazıhane; beyanname, kanunname,
seyahatname, siyasetname;
amcazade, dayızade, teyzezade vb.

18. -zede ile oluşturulmuş birleşik kelimeler bitişik yazılır:

Örneği inceleyelim:

depremzede, afetzede, selzede,
kazazede vb.

19. Farsça kurala göre oluşturulan sözler bitişik yazılır:

Örneği inceleyelim:

âlemşümül, cihanşümül; dardünya,
ehlibeyit, ehvenişer, erkânıharp,
gayrimenkul, gayrimeşru, Kuvayımilliye,
Misakımillî, suikast; cürmümeşhut,
hamdüsena, hercümerç,
hüsnükuruntu, hüsnüniyet vb.

GÖSTER

Örnekleri görmek için
butona tıklayın.

Bitişik Yazma Kuralları

20. Arapça kurala göre oluşturulan sözler bitişik yazılır:

Örnekleri inceleyelim:

aliyyülâlâ, darülaceze, darülfünun, daüssıla,
fevkalade, fevkalbeşer, hıfzıssıhha, hüvelbaki,
şeyhülislam, tahtelbahir; aleykümselam,
Allahualem, bismillah, fisebilillah,
hafazanallah, velhasıl vb.

21. Müzikte kullanılan **makam** **adları** bitişik yazılır:

Örnekleri inceleyelim:

acembuselik, hisarbuselik, muhayyerkürdi vb.

UYARI: Ağır aksak, yürük aksak,
yürük semai gibi bir **sıfatla**
olusturulan usul adlarında sıfat avrı

GÖSTER

Örnekleri görmek için
butona tıklayın.

Bitişik Yazma Kuralları

22. Kanunda bitişik geçen veya bitişik olarak tescil ettirilmiş olan kuruluş adları bitişik yazılır:

Örnekleri inceleyelim:

İçişleri, Dışişleri, Genelkurmay, Yükseköğretim Kurulu, Açıköğretim Fakültesi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi vb.

23. Renk adlarıyla kurulan bitki, hayvan veya hastalık adları bitişik yazılır:

Örnekleri inceleyelim:

akağaç, alacamenekşe, karadut, sarıçiçek; alabalık, beyazsinek, bozay; aksu, akbasma, mavihastalık, maviküf vb.

GÖSTER

Örnekleri görmek için butona tıklayın.

Ayrı Yazma Kuralları

1. Etmek, edilmek, eylemek, olmak, olunmak yardımcı fiilleriyle kurulan **birleşik fiiller**, ilk kelimesinde herhangi bir ses düşmesi veya türemesine uğramazsa ayrı yazılır:

Örnekleri inceleyelim:

alt etmek, arz etmek, azat etmek, kul olmak, not etmek, oyun etmek, terk etmek, var olmak, yok etmek, yok olmak vb.

GÖSTER

Örnekleri görmek için
butona tıklayın.

Ayrı Yazma Kuralları

2. Birleşme sırasında kelimelerinden hiçbirisi veya ikinci kelimesi **anlam değişikliğine uğramayan birleşik kelimeler** ayrı yazılır.

a. **Hayvan türlerinden** birinin adıyla kurulan bileşik kelimelerin her iki sözcüğü veya ikinci sözcüğü **anlam değişikliğine uğramadığı için** ayrı yazılır.

Örnekleri inceleyelim:

- dil balığı, kılıç balığı, köpek balığı, ton balığı, yılan balığı; acı balık, bıyıklı balık, vb.
- ardıc kuşu, an kuşu, çalı kuşu, deve kuşu, tarla kuşu, yağmur kuşu; boğmaklı kuş, makaralı kuş vb.
- ağustos böceği, ateş böceği, cırcır böceği, hamam böceği, ipek böceği, uçuş böceği, uğur böceği; ağıllı böcek, çalgıcı böcek, vb.
- at sineği, et sineği, meyve sineği, sığır sineği, su sineği, vb.
- deniz yılanı, su yılanı; Ankara keçisi; fındık faresi, tarla faresi; tarla sıçanı; yaban tavşanı; bal arısı; Pekin ördeği; Ankara kedisi; Afrika domuzu, vb.

[GÖSTER](#)

Örnekleri görmek için
butona tıklayın.

Ayrı Yazma Kuralları

b. Bitki türlerinden birinin adıyla kurulan bileşik kelimelerin her iki sözcüğü veya ikinci sözcüğü **anlam değişikliğine uğramadığı için** ayrı yazılır.

UYARI:

- Çiçek dışında anlamlar taşıyan **baklaçiçeği** (renk), **narçiçeği** (renk), **suçiçeği** (hastalık);
- ot dışında anlamlar taşıyan **ağızotu** (barut), **sıçanotu** (arsenik); ses düşmesine uğramış olan **çöreotu** ve
- yazımı gelenekleşmiş olan **semizotu**, **dereotu** bitişik yazılır.

Örnekleri inceleyelim:

- ayrık otu, çörek otu, güzelavrat otu, ökse otu, pisipisi otu, taşkıran otu, yüksük otu; acı ot, sütü ot vb.
- ateş çiçeği, güzelhatun çiçeği, küpe çiçeği, lavanta çiçeği, mum çiçeği, yayla çiçeği, yıldız çiçeği, vb.
- avize ağacı, dantel ağacı, mantar ağacı, öd ağacı, tespih ağacı vb.
- altın kökü, eğir kökü, meyan kökü; saçak kök, yumru kök vb.
- dağ elması, yer elması; deve diken; kuş üzümü; çakal armudu; at kestanesi, kuzu kestanesi; can eriği; kuzu mantarı, yer mantarı; şeker kamışı; taş nanesi; Japon gülü; Antep fıstığı, çam fıstığı; soya fasulyesi; taş bademi; Afrika menekşesi; kuzu sarmaşığı; armut kurusu, kayısı kurusu; kaya sarımsağı, köpek sarımsağı; şeker pancarı, yaban pancarı vb.
- kuru fasulye, kuru incir, kuru soğan, kuru üzüm vb.

GÖSTER

Örnekleri görmek için
butona tıklayın.

Ayrı Yazma Kuralları

C. Nesne, eşya ve alet adlarından biriyle kurulan bileşik kelimelerin her iki sözcüğü veya ikinci sözcüğü **anlam değişikliğine uğramadığı** için ayrı yazılır.

Örnekleri inceleyelim:

- alçı taşı, bileği taşı, çakmak taşı, Hacibektaş taşı, kireç taşı, Oltu taşı, sünger taşı, yılan taşı; damla taş, dikili taş, yaprak taş vb.
- arap sabunu; kahve değirmeni, yel değirmeni; oturma odası; duvar saati, kol saati; kriz masası, yemek masası; masa örtüsü, yatak örtüsü; el kitabı, okuma kitabı; İngiliz anahtarı, İngiliz sicimi; alt geçit, tüp geçit, üst geçit; çekme kat, dolma kalem, dönme dolap, toplu iğne, yapma çiçek vb.

NOT: Afyon ruhu, katran ruhu, lokman ruhu, nane ruhu, tuz ruhu gibi **ruh** sözcüğüyle kurulan bileşik kelimeler ayrı yazılır.

GÖSTER

Örnekleri görmek için
butona tıklayın.

Ayrı Yazma Kuralları

ç. Yol ve ulaşımla ilgili bileşik kelimelerin her iki sözcüğü veya ikinci sözcüğü anlam değişikliğine uğramadığı için ayrı yazılır.

Örnekleri inceleyelim:

Amavut kaldırımı; çevre yolu, deniz yolu, hava yolu, kara yolu, keçi yolu; köprü yol vb.

d. Durum, olgu ve olay bildiren sözlerden biriyle kurulan bileşik kelimelerin her iki sözcüğü veya ikinci sözcüğü anlam değişikliğine uğramadığı için ayrı yazılır.

Örnekleri inceleyelim:

açık oturma, açık öğretim, ana dili, Ay tutulması, baş ağrısı (hastalık), baş belası, dil birliği, din birliği, iş birliği, iş bölümü, madde başı, ses uyumu, yer çekimi vb.

GÖSTER

Örnekleri görmek için
butona tıklayın.

Ayrı Yazma Kuralları

e. Bilim ve bilgi sözleriyle kurulan bileşik kelimelerin her iki sözcüğü veya ikinci sözcüğü anlam değişikliğine uğramadığı için ayrı yazılır.

Örnekleri inceleyelim:

anlam bilimi, dil bilimi, edebiyat bilimi, gök bilimi, halk bilimi, ruh bilimi, toplum bilimi, toprak bilimi, yer bilimi; dil bilgisi, halk bilgisi, ses bilgisi, şekil bilgisi vb.

f. Yuvar ve küre sözleriyle kurulan kelimelerin her iki sözcüğü veya ikinci sözcüğü anlam değişikliğine uğramadığı için ayrı yazılır.

Örnekleri inceleyelim:

göz yuvarı, hava yuvarı, ısı yuvarı, renk yuvarı, yer yuvarı; hava küre, ışık küre, su küre, taş küre, yarı küre, yarım küre vb.

[GÖSTER](#)

Örnekleri görmek için
butona tıklayın.

Ayrı Yazma Kuralları

g. *Yiyecek, içecek* adlarından biriyle kurulan bileşik kelimelerin her iki sözcüğü veya ikinci sözcüğü anlam değişikliğine uğramadığı için ayrı yazılır.

Örnekleri inceleyelim:

bohça böreği, talaş böreği; badem yağı, kuyruk yağı; arpa suyu, maden suyu; tulum peyniri, beyaz peynir; Adana kebabı, tas kebabı; İzmir köftesi; ezogelin çorbası, yoğurt çorbası; ırmık helvası, koz helva; acı badem kurabiyesi; Kemalpaşa tatlısı; badem şekeri, kestane şekeri, vb. burgu makarna, yüksük makarna; kakaolu kek, üzümlü kek; çiğ köfte, içli köfte; dolma biber, sivri biber; esmer şeker, kesme şeker; süzme yoğurt; yarma şeftali; kuru yemiş vb.

ğ. Her iki sözcüğü veya ikinci sözcüğü anlam değişikliğine uğramayan *gök cisimlerinin* isimleri ayrı yazılır.

Örnekleri inceleyelim:

Çoban Yıldızı, Kervan Yıldızı, Kutup Yıldızı, kuyruklu yıldız; gök taşı, hava taşı, meteor taşı vb.

GÖSTER

Örnekleri görmek için
butona tıklayın.

Ayrı Yazma Kuralları

h. Organ veya organ yerine geçen sözlerden biriyle kurulan bileşik kelimelerin her iki sözcüğü veya ikinci sözcüğü anlam değişikliğine uğramadığı için ayrı yazılır.

Örnekleri inceleyelim:

aşık kemiği, elmacık kemiği; serçe parmak, şahadet parmağı, yüzük parmağı; azı dişi, köpek dişi, süt dişi; kuyruk sokumu, safra kesesi; çatma kaş, takma diş; ekşi surat, kepçe surat; gaga burun (kimse), karga burun, kepçe kulak vb.

ı. Benzetme yoluyla insanın bir niteliğini anlatmak üzere **bitki, hayvan ve nesne adlarıyla kurulan birleşik kelimeler** ayrı yazılır.

Örnekleri inceleyelim:

çetin ceviz, çöpsüz üzüm; eski kurt, sar çıyan, sağmal inek; eski toprak, eski tüfek, kara maşa, sapsız balta, çakır pençe, demir yumruk, kuru kemik vb.

ı. Zamanla ilgili birleşik kelimeler ayrı yazılır.

Örnekleri inceleyelim:

bağ bozumu, gece yarısı, gün ortası, hafta başı, hafta sonu vb.

GÖSTER

Örnekleri görmek için
butona tıklayın.

Ayrı Yazma Kuralları

3. -r / -ar / -er, -maz / -mez ve -an / -en sıfat-fiil ekleriyle kurulan sıfat tamlaması yapısındaki birleşik kelimeler ayrı yazılır:

Örnekleri inceleyelim:

bakar kör, çalar saat, çıkar yol, döner sermaye, güler yüz, koşar adım, yazar kasa, yeter sayı; çıkmaz sokak, geçmez akçe, görünmez kaza, tükenmez kalem; akan yıldız, uçan daire vb.

4. Renk sözcüğü veya renklerden birinin adıyla kurulmuş isim tamlaması yapısındaki renk adları ayrı yazılır:

Örnekleri inceleyelim:

bal rengi, duman rengi, gümüş rengi, portakal rengi, saman rengi; ateş kırmızısı, boncuk mavisi, çivit mavisi, gece mavisi, limon sarısı, safra yeşili, süt kın vb.

GÖSTER

Örnekleri görmek için
butona tıklayın.

Ayrı Yazma Kuralları

5. Rengin tonunu belirtmek üzere renkten önce kullanılan **sıfatlar** ayrı yazılır:

Örnekleri inceleyelim:

açık mavi, açık yeşil, kara sarı, kirli sarı, koyu mavi, koyu yeşil vb.

6. Yer adlarında kullanılan **batı, doğu, güney, kuzey, güneybatı, güneydoğu, kuzeybatı, kuzeydoğu, aşağı, yukarı, orta, iç, yakın, uzak** kelimeleri ayrı yazılır:

Örnekleri inceleyelim:

Batı Trakya, Doğu Anadolu, Güney Kutbu, Kuzey Amerika, Güneydoğu Anadolu, Aşağı Ayrancı, Yukarı Ayrancı, Orta Anadolu, Orta Asya, Orta Doğu, İç Asya, İç Anadolu, Yakın Doğu, Uzak Doğu vb.

GÖSTER

Örnekleri görmek için butona tıklayın.

Ayrı Yazma Kuralları

7. Kişi adlarından oluşmuş mahalle, bulvar, cadde, sokak, ilçe, köy gibi yer ve kuruluş adlarında, **sondaki unvanlar** hariç **şahıs adları** ayrı yazılır:

Örnekleri inceleyelim:

Yunus Emre Mahallesi; Gazi Mustafa Kemal Bulvarı, Ziya Gökalp Bulvarı; Nene Hatun Caddesi; Fevzi Çakmak Sokağı, Cemal Nadir Sokağı; Koca Mustafapaşa; Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi, Sütçü İmam Üniversitesi vb.

8. **Dış, iç, sıra** sözleriyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler ayrı yazılır:

Örnekleri inceleyelim:

ahlak dışı, çağ dışı, din dışı, kanun dışı, olağan dışı, yasa dışı; ceviz içi, hafta içi, yurt içi; akli sıra, ardi sıra, peşi sıra, yanı sıra vb.

GÖSTER

Örnekleri görmek için
butona tıklayın.